

DANMARK - 9. jan. 2018 - 14.27

Bekymret ekspert advarer nu: 'Mange indvandrere lever under tyranni i Danmark'

AMALIE THIEDEN

De danske krav til statsborgerskab er så restriktive, at de udfordrer demokratiet, me... [Vis mere](#)

De danske krav til statsborgerskab er så restriktive, at de udfordrer demokratiet, mener lektor ved Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet Per Mouritsen.

Per Mouritsen er bekymret.

Han er Lektor ved Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet, hvor han i mange år har forsket i medborgerskab og statsborgerskab.

Længe har han set de danske krav blive større og større, og efterhånden har de vokset sig til at være blandt de absolut sværeste at leve op til i Europa.

Når danskerne går til folketingsvalg næste gang, må 376.000 myndige indvandrere blive derhjemme.

For mens kravene bliver sværere og sværere at opfylde, danner de en mur mellem nogle af samfundets svageste og demokratiet, mener Per Mouritsen.

Selv om retten til at stemme ved landets store valg ikke nødvendigvis er livsvigtigt for alle ansøgere, har det en stor betydning for indvandrere som gruppe:

»Vi taler om stor gruppe mennesker med permanent ophold her i landet, som har livsinteresser her i landet – de har deres børn, bolig, arbejde og uddannelse. Det er problematisk, at de ikke kan stemme, for så er de ikke i stand til at påvirke de love, de selv skal leve under,« siger Per Mouritsen og fortsætter:

»Grundlæggende kan de heller ikke beskytte sig mod love, der går ud over dem selv. Derfor kan man strengt taget sige, at mange indvandrere lever under tyranni i Danmark.«

Men statsborgerskab er ikke en ret, hverken i Danmark eller andre EU-lande, så der er vel ikke noget usædvanligt i, at mange indvandrere herhjemme ikke kan stemme til folketingsvalget?

»Jo, statsborgerskab er en ret andre steder i den forstand, at man kan få det ved at opfylde nogle afgrænsede og realistiske betingelser – og efter en kortere årrække. Den danske model er særlig både ved at være ekstremt restriktiv, og ved at statsborgerskab i sidste ende afhænger af Folketingets godkendelse.«

Du siger, at det ikke nødvendigvis er livsvigtigt for den enkelte indvandrer at kunne stemme til folketingsvalget. Desuden kan de jo godt stemme til kommunalvalget. Er det egentlig så problematisk?

»Det er ikke livsvigtigt for den enkelte, hverken indvandrer eller dansker, da lige netop vores egen stemme ikke flytter noget. Men det gør en forskel, at indvandrere som gruppe ikke bliver repræsenteret med deres interesser og syn på

verden. For vigtige spørgsmål afgøres af Folketinget – især på indvandrers- og integrationsområdet,« siger han.

Per Mouritsen spår, at antallet af borgere uden statsborgerskab kun vil stige, hvis kravene forbliver, som de er nu.

For faktum er, at de færreste indvandrere kan leve op til kravene.

Kun omkring 20 pct. af flygtninge lever op til kravene om selvforsørgelse, danskkundskaber og en ren straffeattest. Hvis man hertil lægger familiesammenførte – både vestlige og ikkevestlige – gælder det 36 pct. [Det viser en undersøgelse](#), som Per Mouritsen har udarbejdet sammen med tre kolleger fra Aarhus Universitet.

Dertil kommer indfødsretstesten, som sorterer flere ansøgere fra, ligesom at ansøgere bliver afvist, hvis de har gæld til det offentlige.

Artiklen fortsætter efter billedet

Flere hundrede tusinde indvandrere lever uden stemmeret til folketingsvalget i Danmar... [Vis mere](#)

En gave at blive dansker

Hvad er formålet overhovedet med de strenge krav?

For regeringer i Europa handler det ofte om at give indvandrere et incitament, siger Per Mouritsen.

Dog i forskellig forstand.

I lande som Norge, Sverige, Belgien og Storbritannien anses statsborgerskab som et instrument til at opmuntre indvandrere til at gøre en indsats – også efter de er blevet statsborgere.

Kravene i disse lande er langt løsere end i Danmark og dermed nemmere at leve op til. Tanken er, at når folk føler sig inkluderet i samfundet, får de incitament til at yde i selvsamme samfund, forklarer Per Mouritsen.

I dansk kontekst er der derimod to gennemgående syn på sagen, lyder det.

Statsborgerskab er en gulerod.

Og statsborgerskab er en gave.

I den første opfattelse skal statsborgerskab ses som en gulerod, folk må kæmpe for at gøre sig fortjent til, forklarer Per Mouritsen. Han refererer til en udtalelse fra udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) fra 2015.

»Det er altså ingen menneskeret at blive statsborger. Det er noget, man må række ud efter. Der må gerne være et stykke at række,« sagde hun dengang til Jyllands-Posten.

Dernæst mener flere politikere derimod, at statsborgerskab ikke skal ses som et instrument eller en ret, men derimod en gave, danskerne giver til de værdigste indvandrere. Det er ofte denne kontrast, politikere nævner. Det satte formand for indfødsretsudvalget Christian Langballe (DF) ord på til Berlingske:

»Statsborgerskab er en gave, og hvis man skal have statsborgerskab, skal man være dansker helt ind i hjertet,« sagde Christian Langballe.

Man skal heller ikke undervurdere effekten, hvis flere indvandrere får statsborgerskab og møder op i stemmeboksen, mener Per Mouritsen.

»Lande som Storbritannien og Sverige har oplevet, hvordan det politiske landskab rykker, når flere med andre interesser kommer til orde. Man kan ikke komme uden om, at nogle politiske partier med en mere indvandrervenlig dagsorden nok ville få mere at sige i Folketinget, hvis flere indvandrere kunne stemme. Det vil de modstående partier naturligvis ikke være glade for,« siger han.

Artiklen fortsætter efter billedet

Intet tyder på positiv effekt

Men ud over manglende stemmeret, har afslag på statsborgerskab så andre konsekvenser for den enkelte?

Der er endnu ikke lavet undersøgelser af, hvordan restriktive krav til statsborgerskab og tanken om ikke at få det påvirker de enkelte ansøgere. Men Per Mouritsen henviser til andre undersøgelser, der kan give et praj om det.

»Anden forskning viser, at når mennesker generelt føler sig uretfærdigt behandlet af myndighederne, daler deres tillid til institutionerne. Ligesom at indvandrere er mere tilbøjelige til at føle sig diskrimineret, hvis de bor i lande, hvor

folkestemningen og den politiske samtale peger på en afgrænset opfattelse af det nationale fællesskab,« siger han og fortsætter:

»Til gengæld er der intet, der tyder på, at skrappe krav for statsborgerskab har en positiv effekt på de individer, de gælder. Og hvis man opfatter demokratiet som en værdi, så er det svært at forene ideen om demokrati med det faktum, at en så stor gruppe af fastboende i Danmark lever under nogle love, som de ikke selv kan påvirke. Det er forskellen mellem demokrati og ikke-demokrati.«

To jysk-giganter bliver til kæmpe koncert

Hør alle sangene her

Vildt: Sådan har du aldrig set Kim Larsen før

Dropper jobbet

Betalingsssystem gør dig tyk

Vandt over Master Fatman

Ekspertter svarer på 'dumt spørgsmål'

Pris-trick koster dig dyrt

'Det er fantastisk. Jeg glæder mig'

'Det var det eneste han ikke nåede'

Hyldes for smuk gestus

Danskerne jubler

Afslører hemmelighed

**Skimmelsvamp lukker
kendt svømmehal**

Bønfalder desperate mødre – 'efterlad børn hos mig'

TIL FORSIDEN